

**Član 2.
(Cilj)**

Cilj ovog pravilnika je ispunjenje obaveza BHDCA koje proizilaze iz čl. 37. i 38. Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu (u daljem tekstu: Čikaška konvencija), koje se odnose na usklađivanje i odstupanje domaćih propisa sa standardima i postupcima ICAO-a.

**Član 3.
(Pojmovi)**

Pojmovi koji se upotrebljavaju u ovom pravilniku imaju sljedeće značenje:

- a) Dodatni regionalni postupci (Regional Supplementary Procedures - SUPPs) su sastavni dio planova zračne plovidbe koji se donose na regionalnim sastancima za zračnu plovidbu kako bi se ispunile potrebe određenog zračnog područja, a koji nisu obuhvaćeni aneksima na Čikašku konvenciju;
- b) Državno pismo (State Letter) je medij/mehanizam putem kojeg ICAO, pod nadležnošću Generalnog sekretarijata, službeno komunicira sa državama ugovornicama o svim SARPs/PANS/SUPPs, kao i o drugim politikama i putem kojeg zahtijeva obavještenje od država ugovornica o svakom neprihvatanju i odstupanjima od SARPs/PANS/SUPPs;
- c) Zrakoplovni informativni proizvod (Aeronautical Information Product) sastoji se od:
 - 1) Zbornika zrakoplovnih informacija (Aeronautical Information Publications – AIP) uključujući amandmane i dodatke,
 - 2) Zrakoplovnog informativnog cirkulara (Aeronautical Information Circulars - AIC),
 - 3) Zrakoplovnih karti (Aeronautical charts),
 - 4) Hitnih zrakoplovnih obavještenja – NOTAM, i
 - 5) Seta digitalnih podataka (Digital data sets);
- d) Preporučena praksa (Recommended Practice) je bilo koja specifikacija za fizičke karakteristike, konfiguracije, opremu, performanse, osoblje ili postupke, čija je jednoobrazna primjena poželjna u interesu sigurnosti i efikasnosti međunarodne zračne

Na osnovu čl. 16. i 61. stav (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02, 02/09 i 72/17) i člana 14. stav (1) Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 39/09 i 25/18), generalni direktor Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine donosi

**PRAVILNIK
O PRIHVATANJU I ODSUPANJU OD STANDARDI I
POSTUPAKA MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE ZA
CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO**

DIO PRVI - UVOD

**Član 1.
(Predmet)**

Ovim pravilnikom utvrđuje se način postupanja Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BHDCA) u vezi sa prihvatanjem i odstupanjem od standarda i postupka Međunarodne organizacije za civilno zrakoplovstvo (u daljem tekstu: ICAO), koji su sadržani u Državnom pismu koje ICAO dostavlja državama članicama na postupanje, kao i način koordinacije sa institucijama Bosne i Hercegovine na koje se ovi standardi i postupci ICAO-a odnose.

- plovidbe i koju država nastoji da ispuni u skladu sa rezolucijom Vijeća ICAO-a;
- e) Obavještenje (Notification) je postupak prijavljivanja nastalih odstupanja u odnosu na primjenu SARPs/PANS/SUPPs;
 - f) Postupci za usluge u zračnoj plovidbi (Procedures for Air Navigation Services - PANS) su dokumenti koje je odobrio ICAO i putem kojih se preporučuje državama njihova primjena s ciljem jednoobraznog pružanja usluga u zračnoj plovidbi;
 - g) Pružatelj usluga zrakoplovnog informiranja: Agencija za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine (BHANSA) ili druga organizacija koja posjeduje važeći certifikat za pružanje usluga zrakoplovnog informiranja koju imenuje nadležna zrakoplovna vlast;
 - h) Standard (Standard) je svaka specifikacija za fizičke karakteristike, konfiguraciju, opremu, performanse, osoblje ili postupke, čija je jednoobrazna primjena prihvaćena kao neophodna za sigurnost ili redovnost međunarodne zračne plovidbe i koju država mora da ispuni u skladu sa Čikaškom konvencijom;
 - i) Usluga zrakoplovnog informiranja u zračnoj plovidbi (Aeronautical Information Service - AIS) je usluga uspostavljena unutar određenog područja pokrivenosti odgovorna za pružanje zrakoplovnih podataka i zrakoplovnih informacija neophodnih za sigurnu, redovnu i efikasnu zračnu plovidbu;
 - j) Zbornik zrakoplovnih informacija (Aeronautical Information Publication - AIP) je zbornik koji objavljuje država ili se objavljuje uz odobrenje države i sadrži zrakoplovne informacije trajnog karaktera značajne za zračnu plovidbu;
 - k) NOTAM (Notice to Airmen) je telekomunikacijski distribuirana poruka koja sadrži informacije o uspostavljanju, stanju ili izmjeni zrakoplovnog sredstva, usluge, postupka ili opasnosti, čije je blagovremeno poznavanje neophodno osoblju koje učestvuje u pripremi i izvršavanju letenja;
 - l) Zrakoplovni informativni cirkular (Aeronautical Information Circular - AIC) je obavještenje koje sadrži informacije koje se ne mogu objaviti putem NOTAM-a ili AIP-a, koje se odnose na sigurnost letenja, zračnu plovidbu, tehnički, administrativni ili zakonodavni sadržaj;
 - m) Zrakoplovni podaci (Aeronautical Data) predstavljaju formaliziran prikaz zrakoplovnih činjenica, koncepata ili uputstava, podesan za komunikaciju, interpretaciju, tumačenje ili obradu;
 - n) Zrakoplovne informacije (Aeronautical Information) su informacije koje proizilaze iz prikupljanja, analize i formatiranja zrakoplovnih podataka;
 - o) Zrakoplovna karta (Aeronautical chart) označava prikaz dijela Zemlje, njene kulture i reljefa, posebno određenog da ispuni zahtjeve zračne plovidbe;
 - p) Skup digitalnih podataka (Digital data set) je prepoznatljiva grupa digitalnih podataka.

Član 4.

(Državno pismo)

Državno pismo, za potrebe ovog pravilnika, razvrstava se u sljedeće kategorije:

- a) Pismo tip I sadrži prijedlog SARPs/PANS/SUPPs;
- b) Pismo tip II sadrži tekst SARPs/PANS/SUPPs, obrazloženje razloga za usvajanje, datum do kojeg treba prijaviti odstupanje, datum stupanja na snagu i datum od kada se primjenjuje.

DIO DRUGI – POSTUPANJE PO DRŽAVNOM PISMU

Član 5.

(Ovlašteno službeno lice za postupanje po Državnom pismu)

- (1) Za prijem Državnog pisma, njegovu distribuciju nadležnim osobama zaposlenim u BHDCA i institucijama u Bosni i Hercegovini, te za koordinaciju sa nadležnim institucijama u Bosni i Hercegovini, odgovorno je ovlašteno službeno lice zaposleno u BHDCA (u daljem tekstu: Focal point za Državno pismo).
- (2) Za analizu i postupanje po analizi Državnog pisma odgovorno je ovlašteno službeno lice zaposleno u BHDCA u čijoj nadležnosti je postupanje po predmetnom državnom pismu.
- (3) Ovlašteno službeno lice nadležno za AIP, zaposleno u BHDCA (u daljem tekstu: Focal point za AIP), odgovorno je za dostavljanje informacija o odstupanjima u Zbornik zrakoplovnih informacija – AIP.

Član 6.

(Prijem i preliminarna obrada Državnog pisma)

Po prijemu Državnog pisma, Focal point za Državno pismo preliminarno obrađuje pismo, protokoliše ga i dostavlja na dalju obradu nadležnom ovlaštenom službenom licu zaposlenom u BHDCA, odnosno nadležnoj instituciji u Bosni i Hercegovini, sa uputstvom o daljem postupanju po Državnom pismu.

Član 7.

(Uputstvo za postupanje po Državnom pismu)

- (1) Uputstvo za postupanje ovlaštenog službenog lica zaposlenog u BHDCA i nadležne institucije u Bosni i Hercegovini koju dostavlja Focal point za Državno pismo, odnosi se na:
 - a) analizu sadržaja i procjenu uticaja predmetnog pisma na domaće propise i zrakoplovnu privredu;
 - b) eventualno odstupanje domaćih propisa od SARPs/PANS/SUPPs sadržanog u Državnom pismu, način objavljivanja odstupanja u AIP-u, te obavještanje ICAO-a o odstupanju;
 - c) konsultacije sa zainteresiranim subjektima;
 - d) mišljenje stručnih institucija, tehničkih servisa ili pojedinaca koji imaju odgovarajuće stručno znanje iz date oblasti, kada je to potrebno.
- (2) O postupanju po uputstvu iz stava (1) ovog člana ovlašteno službeno lice zaposleno u BHDCA, odnosno nadležna institucija u Bosni i Hercegovini, obavještava Focal point za Državno pismo.

Član 8.

(Postupanje po Državnom pismu tip I)

- (1) Po prijemu obavještenja od ovlaštenog službenog lica zaposlenog u BHDCA, odnosno nadležne institucije u Bosni i Hercegovini, Focal point za Državno pismo dostavlja u ICAO-u odgovor na Državno pismo tip I.
- (2) Odgovor na Državno pismo tip I može biti sljedećeg sadržaja:
 - a) prihvata se prijedlog za donošenje SARPs/PANS/SUPPs bez komentara,
 - b) prihvata se prijedlog za donošenje SARPs/PANS/SUPPs dostavljajući primjedbe, prijedloge i sugestije sa ciljem njegovog poboljšanja,
 - c) ne prihvata se predloženi SARPs/PANS/SUPPs sa ili bez komentara,
 - d) suzdržava se od komentara.

Član 9.

(Postupanje po Državnom pismu tip II)

- (1) Po prijemu Državnog pisma tip II ovlašteno službeno lice zaposleno u BHDCA, odnosno nadležna institucija u Bosni i Hercegovini, obavještava Focal point za Državno pismo o izvršenoj analizi predmetnog Državnog pisma tip II.
- (2) Izvršena analiza iz stava (1) ovog člana obuhvata:

- a) analizu SARPs/PANS/SUPPs;
 - b) utvrđenu kategoriju eventualnog odstupanja domaćih propisa od SARPs/PANS/SUPPs sadržanog u Državnom pismu tip II;
 - c) popunjen obrazac iz Dodatka II ovog pravilnika, u kojem precizno navodi opis utvrđenog odstupanja, ukoliko se radi o odstupanju domaćeg propisa od SARPs/PANS/SUPPs;
 - d) prijedlog prihvatanja SARPs/PANS/SUPPs u cjelini ili djelimično,
 - e) prijedlog načina i rok u kojem se relevantni domaći propis usklađuje sa SARPs/PANS/SUPPs radi uvrštavanja u plan za izradu i donošenje propisa BHDCA.
- (3) Nakon što ovlašteno službeno lice zaposleno u BHDCA, odnosno nadležna institucija u Bosni i Hercegovini izvrši analizu SARPs/PANS/SUPPs, o rezultatima analize obavještava Focal point za Državno pismo koji o izvršenoj analizi upoznaje nadležnog pomoćnika generalnog direktora BHDCA.
- (4) Nadležni pomoćnik generalnog direktora BHDCA uvrštava prijedlog za izradu ili izmjenu domaćeg propisa u plan za izradu i donošenje propisa BHDCA.

Član 10.

(Postupanje sa Državnim pismom tipa II kada postoje odstupanja)

- (1) Ako se analizom SARPs/PANS/SUPPs sadržanog u Državnom pismu tip II utvrdi da domaći propis odstupa od SARPs/PANS/SUPPs, ovlašteno službeno lice zaposleno u BHDCA ili nadležna institucija u Bosni i Hercegovini obavještava Focal point za Državno pismo o izvršenoj analizi i predlaže odgovor ICAO-u da se SARPs/PANS/SUPPs prihvati u cjelosti ili djelimično (navodeći odredbe SARPs/PANS/SUPPs koje Bosna i Hercegovina ne prihvata).
- (2) U obavještenju koje dostavlja Focal point-u za Državno pismo, ovlašteno službeno lice zaposleno u BHDCA, odnosno nadležna institucija u Bosni i Hercegovini navodi:
 - a) da će na dan stupanja na snagu SARPs/PANS/SUPPs postojati odstupanje od domaćeg propisa (detaljno ih navodeći shodno obrascu iz Dodatka II ovog pravilnika), i
 - b) rok u kojem Bosna i Hercegovina namjerava biti potpuno usklađena sa SARPs/PANS/SUPPs, uključujući sve izmjene.
- (3) Pored obaveze iz stava (1) ovog člana, ovlašteno službeno lice zaposleno u BHDCA, odnosno nadležna institucija u Bosni i Hercegovini, obavještava Focal point za Državno pismo, koji dalje obavještava Focal Point za AIP, koji je dužan postupiti u skladu sa članom 16. stav (4) ovog pravilnika.

Član 11.

(Kategorije odstupanja)

Odstupanje domaćih propisa od SARPs/PANS/SUPPs iz Državnog pisma tip II svrstavaju se u sljedeće kategorije:

- a) kategorija A – domaći propis strože uređuje materiju od SARPs/PANS/SUPPs ili nameće obavezu koje nema u SARPs/PANS/SUPPs, što je naročito značajno u slučaju kad domaći propis usljed toga može da utiče na operacije zrakoplova drugih država članica ICAO-a;
- b) kategorija B – SARPs/PANS/SUPPs je sadržan u domaćem propisu, ali ne u istovjetnoj formulaciji, sistematici ili strukturi kao SARPs/PANS/SUPPs;
- c) kategorija C – domaći propis je ispod minimuma SARPs/PANS/SUPPs ili je SARPs/PANS/SUPPs samo djelimično ili uopšte nije obuhvaćen domaćim propisom.

Član 12.

- (Postupanje sa Državnim pismom tipa II kada nema odstupanja)
- (1) Ako se analizom SARPs/PANS/SUPPs utvrdi da domaći propis ne odstupa od SARPs/PANS/SUPPs, ovlašteno službeno lice zaposleno u BHDCA ili nadležna institucija Bosne i Hercegovine predlaže Focal point-u za Državno pismo da odgovori ICAO-u da, na dan stupanja na snagu SARPs/PANS/SUPPs, neće postojati odstupanja između domaćih propisa i SARPs/PANS/SUPPs.
 - (2) U slučaju da SARPs/PANS/SUPPs sadrži zahtjeve koji se odnose na zrakoplove, operacije, opremu, osoblje ili navigacijske uređaje ili usluge koji nisu primjenjivi u zrakoplovnim aktivnostima Bosne i Hercegovine, obavještavanje ICAO-a nije potrebno.

Član 13.

(Način dostavljanja odgovora na Državno pismo)

- (1) Odgovor na Državno pismo popunjava ovlašteno službeno lice zaposleno u BHDCA, odnosno nadležna institucija u Bosni i Hercegovini, na odgovarajućim obrascima sadržanim u Dodatku I i II ovog pravilnika.
- (2) Ukoliko se odgovor iz stava (1) ovog člana upućuje u pisanoj formi, isti dostavlja Focal point-u za Državno pismo u roku naznačenom u Državnom pismu.
- (3) Odgovor iz stava (1) ovog člana može biti dostavljen i putem elektronskog sistema za izvještavanje o razlikama (Electronic Filling of Differences - tzv. EFOD sistem) koji se nalazi na stranici: www.icao.int/usoap.
- (4) Kada se radi o popunjavanju odgovora na Državno pismo tip I i tip II koji se odnosi na ICAO Aneks 17, zbog povjerljivosti podataka, odgovor se isključivo dostavlja pismenim putem.

Član 14.

(Periodična analiza usaglašenosti sa SARPs)

- (1) S ciljem postizanja usklađenosti propisa, BHDCA provodi periodičnu analizu usaglašenosti domaćih propisa sa SARPs/PANS/SUPPs.
- (2) Način provođenja periodične analize iz stava (1) ovog člana utvrđuje se internom procedurom koju donosi BHDCA.

Član 15.

(Značajna odstupanja – Significant differences)

- (1) Značajnim odstupanjima, o kojima je Bosna i Hercegovina obavezna obavijestiti ICAO, smatraju se odstupanja domaćih propisa u odnosu na:
 - a) bilo koji ICAO SARPs, naročito vodeći računa o odstupanjima u definicijama, dodacima i tabelama sadržanim u SARPs;
 - b) PANS,
 - c) SUPPs,
 - d) odstupanja privremenog karaktera.
- (2) Kada su u pitanju SARPs/PANS/SUPPs, samo ona odstupanja koja su od značaja za sigurnost zračne plovidbe se navode kao značajna odstupanja.
- (3) U slučaju kada je Bosna i Hercegovina donijela propis kojim je SARPs/PANS/SUPPs u potpunosti preuzet u domaći propis koji je stupio na snagu, ali se zbog nepostojanja opreme, ljudstva i slično još uvijek ne primjenjuje, BHDCA je dužna obavijestiti ICAO.

Član 16.

(Postupak objavljivanja odstupanja u AIP-u)

- (1) BHDCA je obavezna da u AIP-u, u Odjeljku GEN 1.7, objavi sva značajna odstupanja u odnosu na SARPs/PANS/SUPPs, i na taj način osigura da AIP sadrži važeće informacije koje se odnose na status implementiranja SARPs/PANS/SUPPs, naročito onih koje se odnose na operacije zrakoplova i pružanje usluga.

- (2) Za dostavljanje informacija o odstupanjima u AIP, unutar BHDCA, nadležan je Focal point za AIP.
- (3) Ovlašteno službeno lice zaposleno u BHDCA i nadležna institucija u Bosni i Hercegovini, putem Focal point-a za Državno pismo obavještava Focal point-a za AIP o potrebi objavljivanja odstupanja u AIP-u, navodi razloge odstupanja, priprema odredbe domaćih propisa koje odstupaju od SARPs/PANS/SUPPs, precizno navodi tekst koji treba objaviti, datum do kada odstupanje treba objaviti i datum od kada će se odstupanje primjenjivati, te provjerava da li odstupanje zahtijeva izmjenu nekih drugih dijelova Zrakoplovnog informativnog proizvoda.
- (4) Nakon saglasnosti generalnog direktora BHDCA, Focal point za AIP o potrebi objavljivanja odstupanja, zajedno sa tekstom koji se objavljuje, obavještava Službu zrakoplovnog informiranja BHANSA, putem elektronske pošte na e-mail

adresu aisbih@bhansa.gov.ba u jednom od sljedećih formata: doc, xls, pdf dwg ili jpg.

Član 17.

(Prestanak važenja)

Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o usklađivanju Bosne i Hercegovine sa zahtjevima Međunarodne organizacije za civilno zrakoplovstvo ("Službeni glasnik BiH", broj 65/18 od 21.09.2018. godine).

Član 18.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 1-3-02-2-612-3/21
20. oktobra 2021. godine
Banja Luka

Generalni direktor
Čedomir Šušnjar, s. r.

DODATAK I**RESPONSE FORM TO BE COMPLETED AND RETURNED TO ICAO
TOGETHER WITH ANY COMMENTS YOU MAY HAVE ON THE
PROPOSED AMENDMENTS**

To: The Secretary General
International Civil Aviation
Organization 999 Robert-
Bourassa Boulevard
Montréal, Quebec
Canada, H3C 5H7

(State) Bosnia and Herzegovina

Please make a checkmark (✓) against one option for each amendment. If you choose options “agreement with comments” or “disagreement with comments”, **please provide your comments on separate sheets.**

	<i>Agreement without</i>	<i>Agreement with commen</i>	<i>Disagreeme nt without</i>	<i>Disagreeme nt with</i>	<i>No position</i>
Amendment to Annex _ — Annex _ —					

*“Agreement with comments” indicates that your State or organization agrees with the intent and overall thrust of the amendment proposal; the comments themselves may include, as necessary, your reservations concerning certain parts of the proposal and/or offer an alternative proposal in this regard.

Signature: _____

Date: _____

DODATAK II**NOTIFICATION OF DISAPPROVAL OF ALL OR PART OF AMENDMENT
___ TO ANNEX ___**

To: The Secretary
General
International Civil Aviation Organization
999 Robert-Bourassa Boulevard
Montréal, Québec
Canada H3C 5H7

(State) Bosnia and Herzegovina hereby wishes to disapprove the following parts of
Amendment ___ to Annex ___:

Signature _____

Date _____

NOTES

- 1) If you wish to disapprove all or part of Amendment ___ to Annex __, please dispatch this notification of disapproval to reach ICAO Headquarters by __, __, 20___. If it has not been received by that date it will be assumed that you do not disapprove of the amendment. **If you approve of all parts of Amendment __, it is not necessary to return this notification of disapproval.**
 - 2) This notification should not be considered a notification of compliance with or differences from Annex __. Separate notifications on this are necessary.
 - 3) Please use extra sheets as required.
-

**NOTIFICATION OF COMPLIANCE WITH OR DIFFERENCES FROM ANNEX __
(Including all amendments up to and including Amendment __)**

To: The Secretary
General
International Civil Aviation Organization
999 Robert-Bourassa Boulevard
Montréal, Québec
Canada H3C 5H7

1. No differences will exist on _____ between the national regulations and/or practices of (State) Bosnia and Herzegovina and the provisions of Annex __, including all amendments up to and including Amendment __.

2. The following differences will exist on _____ between the regulations and/or practices of (State) Bosnia and Herzegovina and the _____ provisions _____ of Annex __, including Amendment __ (Please see Note 2) below.)

a) Annex Provision (Please give exact paragraph reference)	b) Details of Difference (Please describe the difference clearly and concisely)	c) Remarks (Please indicate reasons for the difference)
--	---	---

(Please use extra sheets as required.)

3. By the dates indicated below, Bosnia and Herzegovina will have complied with the provisions of Annex __, including all amendments up to and including Amendment __ for which differences have been notified in 2 above.

a)	Annex Provision	b)	Date	c)	Comments
	(Please give exact paragraph reference)				

(Please use extra sheets as required.)

Signature _____

Date _____

NOTES

- 1) If paragraph 1 above is applicable to your State, please complete paragraph 1 and return this form to ICAO Headquarters. If paragraph 2 is applicable to you, please complete paragraphs 2 and 3 and return the form to ICAO Headquarters.
 - 2) A detailed repetition of previously notified differences, if they continue to apply, may be avoided by stating the current validity of such differences.
 - 3) Guidance on the notification of differences is provided in the Note on the Notification of Differences and in the Manual on Notification and Publication of Differences (Doc 10055).
 - 4) Please send a copy of this notification to the ICAO Regional Office accredited to your Government.
- _____